Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (septītā palāta)

2021. gada 14. oktobrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Lauksaimniecība – Kopējā lauksaimniecības politika – Tiešā atbalsta shēmas – Kopīgi noteikumi – Vienotā maksājuma shēma – Regula (EK) Nr. 1120/2009 – 2. panta c) punkts – Jēdziens "pastāvīgas ganības" – Augseka – Īpaši aizsargājamā dabas teritorijā esošu pļavu un ganību dabiska un periodiska applūšana

Lietā C-373/20

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Wojewódzki Sąd Administracyjny w Szczecinie* (Vojevodistes administratīvā tiesa Ščecinā, Polija) iesniedza ar 2020. gada 18. jūnija lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2020. gada 6. augustā, tiesvedībā

A.M.

pret

Dyrektor Z. Oddziału Regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,

TIESA (septītā palāta)

šādā sastāvā: sestās palātas priekšsēdētāja I. Ziemele (referente), kura pilda septītās palātas priekšsēdētāja pienākumus, tiesneši P. Dž. Švīrebs [*P. G. Xuereb*] un A. Kumins [*A. Kumin*],

ģenerāladvokāts: J. Tančevs [*E. Tanchev*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

– A.M. vārdā – viņš pats,

– *Dyrektor Z. Oddziału Regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa* vārdā – *J. Goc-Celuch, radca prawny*,

– Polijas valdības vārdā – *B. Majczyna*, pārstāvis,

– Eiropas Komisijas vārdā – *M. Kaduczak* un A. Sauka, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – poļu.

ņemot vērā pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt 2. panta c) punktu Komisijas Regulā (EK) Nr. 1120/2009 (2009. gada 29. oktobris), ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus par to, kā īstenot vienotā maksājuma shēmu, kura paredzēta III sadaļā Padomes Regulā (EK) Nr. 73/2009, ar ko paredz kopējus noteikumus tiešā atbalsta shēmām saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku un izveido dažas atbalsta shēmas lauksaimniekiem (OV 2009, L 316, 1. lpp.).

2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp lauksaimnieku A. M. un *Dyrektor Z. Oddziału Regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa* (Lauksaimniecības restrukturizācijas un modernizācijas aģentūras Reģionālās pārvaldes direktors) par šā direktora lēmumu atteikt A. M. noteiktus agrovides maksājumus un uzdot viņam atmaksāt šajā saistībā jau samaksātās summas ar pamatojumu, ka šis lauksaimnieks zemes, kura ir klasificēta kā "pastāvīgas ganības" Regulas Nr. 1120/2009 2. panta c) punkta izpratnē, pārplūšanas vai aplūšanas rezultātā esot īstenojis augseku.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Regula Nr. 1698/2005

3 Padomes Regulas (EK) Nr. 1698/2005 (2005. gada 20. septembris) par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) (OV 2005, L 277, 1. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Padomes Regulu (EK) Nr. 74/2009 (2009. gada 19. janvāris) (OV 2009, L 30, 100. lpp.) (turpmāk tekstā – "Regula Nr. 1698/2005"), 50.a panta "Galvenās prasības" 1. punktā bija noteikts:

"Saņēmējs, kas saņem maksājumus saskaņā ar 36. panta a) punkta i) līdz v) apakšpunkt[u] un saskaņā ar 36. panta b) punkta i), iv) un v) apakšpunktu, visā lauku saimniecībā ievēro likumā noteiktās pārvaldības prasības un labus lauksaimniecības un vides apstākļus, kādi paredzēti Regulas (EK) Nr. 73/2009 [(2009. gada 19. janvāris), ar ko paredz kopējus noteikumus tiešā atbalsta shēmām saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku un izveido dažas atbalsta shēmas lauksaimniekiem, kā arī groza Regulas (EK) Nr. 1290/2005, (EK) Nr. 247/2006, (EK) Nr. 378/2007 un atceļ Regulu (EK) Nr. 1782/2003 (OV 2009, L 30, 16. lpp.)] 5. un 6. pantā un II un III pielikumā."

4 Regula Nr. 1698/2005 tika atcelta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1305/2013 (2013. gada 17. decembris) par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) (OV 2013, L 347, 487. lpp.).

Regula Nr. 73/2009

5 Regulas Nr. 73/2009 7. apsvērumā bija noteikts:

"[Padomes] Regulā (EK) Nr. 1782/2003 [(2003. gada 29. septembris), ar ko izveido kopīgus tiešā atbalsta shēmu noteikumus saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku un izveido dažas atbalsta shēmas lauksaimniekiem, un groza Regulas (EEK) Nr. 2019/93, (EK) Nr. 1452/2001, (EK) Nr. 1453/2001, (EK) Nr. 1454/2001, (EK) Nr. 1868/94, (EK) Nr. 1251/1999, (EK) Nr. 1254/1999, (EK) Nr. 1673/2000, (EEK) Nr. 2358/71 un (EK) Nr. 2529/2001 (OV 2003, L 270, 1. lpp.)] ir atzīta pastāvīgo ganību labvēlīgā ietekme uz vidi. Būtu jāsaglabā minētās regulas pasākumi, kuru mērķis ir veicināt esošo pastāvīgo ganību saglabāšanu un nodrošinātu, ka tās netiks masveidā pārvērstas aramzemē."

6 Regulas Nr. 73/2009 4.–6. pants bija ietverti tās II sadaļas "Vispārīgi noteikumi par tiešajiem maksājumiem" 1. nodaļā "Savstarpēja atbilstība", un tajos bija reglamentētas prasības, kas jāievēro ikvienam lauksaimniekam, kurš saņem tiešos maksājumus.

7 Regulas Nr. 73/2009 II pielikumā "Likumā noteiktās pārvaldības prasības, kas minētas 4. un 5. pantā" tostarp bija minēta Padomes Direktīva 92/43/EEK (1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību (OV 1992, L 206, 7. lpp.).

8 Šīs regulas III pielikumā "Labi lauksaimniecības un vides apstākļi, kas minēti 6. pantā" attiecībā uz minimālo saglabāšanas līmeni tostarp bija paredzēta nepieciešamība saglabāt ainavas īpašības, tai skaitā – attiecīgos gadījumos – dzīvžogus, dīķus, grāvjus, rindās, grupās vai atsevišķi augošus kokus un laukmales.

9 Regula Nr. 73/2009 tika atcelta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1307/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko izveido noteikumus par lauksaimniekiem paredzētiem tiešajiem maksājumiem, kurus veic saskaņā ar kopējās lauksaimniecības politikas atbalsta shēmām (OV 2013, L 347, 608. lpp.).

Regula Nr. 1120/2009

10 Regulas Nr. 1120/2009 2. pantā "Definīcijas" bija noteikts:

"Regulas [Nr. 73/2009] III sadaļā un šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

[..]

c) "pastāvīgas ganības" ir zeme, ko izmanto stiebrzāļu vai cita veida zāles lopbarības dabiskai audzēšanai (pašsējā) vai kultivējot (iesējot) un kas nav iekļauta saimniecības augsekas sistēmā piecus gadus vai ilgāk, izņemot atmatā atstāto zemi [..], un šai nolūkā "stiebrzāles un cita veida zāles lopbarības iegūšanai" ir visi zālaugi, kas tradicionāli aug dabiskās ganībās un ko dalībvalstī parasti iekļauj ganībām vai pļavām paredzētos sēklu maisījumos (neatkarīgi no tā, vai tās izmanto ganību lopiem). Dalībvalstis var iekļaut I pielikumā uzskaitītos laukaugus;

[..]."

11 Regula Nr. 1120/2009 tika atcelta ar Komisijas Deleģēto regulu (ES) Nr. 639/2014 (2014. gada 11. marts), ar ko papildina Regulu Nr. 1307/2013 un groza minētās regulas X pielikumu (OV 2014, L 181, 1. lpp.).

Polijas tiesības

12 2007. gada 7. marta *Ustawa o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013* (Likums par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai 2007.–2013. gada Lauku attīstības programmas ietvaros) 5. pantā ir noteikts:

"1. Programma tiek īstenota Polijas teritorijā un ietver šādus pasākumus:

[..]

14) agrovides programmu;

[..]."

13 Šā likuma 18.a pantā ir paredzēts:

"Ja atbalsta piešķiršanas nosacījums ir Regulā [Nr. 73/2009] [..] un uz šīs regulas pamata pieņemtajos Savienības tiesību aktos izklāstīto savstarpējās atbilstības noteikumu un kritēriju izpilde, ar "noteikumiem un kritērijiem" ir saprotami tie noteikumi un kritēriji, kuri paredzēti tiesību normās par maksājumiem tiešā atbalsta shēmu ietvaros."

14 2013. gada 13. marta *Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Program rolnośrodowiskowy" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013* (Lauksaimniecības un lauku attīstības ministra noteikumi par Lauku attīstības programmā 2007.–2013. gadam paredzētā pasākuma "Agrovides programma" ietvaros piešķiramā finansiālā atbalsta piešķiršanas īpašajiem nosacījumiem un kārtību) (turpmāk tekstā – "Agrovides noteikumi") 1. pants ir izteikts šādā redakcijā:

"Šajos noteikumos ir paredzēti īpaši nosacījumi un kārtība, ko piemēro Lauku attīstības programmā 2007.–2013. gadam paredzētā pasākuma "Agrovides programma" (turpmāk tekstā – "programma") ietvaros piešķiramā finansiālā atbalsta (turpmāk tekstā – "agrovides maksājums") piešķiršanai, izmaksai un atmaksai, un it īpaši:

[..]

5) veids, kādā tiek novērtēts [Komisijas] Regulas (EK) Nr. 1122/2009 [(2009. gada 30. novembris), ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus, lai īstenotu Padomes [Regulu Nr. 73/2009] attiecībā uz savstarpēju atbilstību, modulāciju un integrēto administrēšanas un kontroles sistēmu saskaņā ar minētajā regulā paredzētajām tiešā atbalsta shēmām lauksaimniekiem, kā arī, lai īstenotu Padomes Regulu (EK) Nr. 1234/2007 attiecībā uz savstarpēju atbilstību saskaņā ar vīna nozarē paredzēto atbalsta shēmu (OV 2009, L 316, 65. lpp.)], [..] 54. panta 1. punkta c) apakšpunktā minēto neatbilstības gadījumu nozīmīgums, kad nav ievērotas minimālās prasības saistībā ar mēslojuma un augu aizsardzības līdzekļu izmantošanu;

6) agrovides maksājuma samazinājuma procentuālā daļa atkarībā no konstatētās neatbilstības nozīmīguma novērtējuma, kā arī Regulas [Nr. 73/2009] 24. panta 2. punktā minētie gadījumi, kuros neatbilstība tiek uzskatīta par maznozīmīgu;

[..].”

15 Minēto noteikumu 2. pants ir formulēts šādi:

“1. Agrovides maksājums lauksaimniekam, šā jēdziena izpratnē atbilstoši Regulas Nr. 73/2009 2. panta a) punktā sniegtajai definīcijai (turpmāk tekstā – “lauksaimnieks”), tiek piešķirts, ja:

[..]

3) tas pilda piecus gadus ilgas agrovides saistības, kuras paredzētas Regulas [Nr. 1698/2005] 39. pantā (turpmāk tekstā – “agrovides saistības”) un kurās ir ietvertas prasības, kas pārsniedz pamatprasības specifiskām paketēm un to variantiem atbilstoši agrovides rīcības plānam;

[..].”

16 Minēto noteikumu 4. pantā ir paredzēts:

“1. Agrovides saistības īsteno vienas vai vairāku šādu pakešu ietvaros:

[..]

2) 2. pakete. Bioloģiskā lauksaimniecība;

3) 3. pakete. Ekstensīvas pastāvīgās ganības;

[..]

2. Lauksaimnieks, kurš pilda agrovides saistības:

1) saglabā lauku saimniecībā pastāvīgas ganības Regulas [Nr. 1120/2009] 2. panta c) punkta izpratnē (turpmāk tekstā – “pastāvīgas ganības”), kuras ir minētajā saimniecībā un ir norādītas agrovides rīcības plānā, kā arī minētajā saimniecībā esošus un minētajā plānā norādītus lauku ainavas elementus, kuri netiek izmantoti lauksaimniecībā un veido patvērumu savvaļas faunai;

[..].”

17 Šo pašu noteikumu 38. panta 6. punktā ir paredzēts:

“Ja lauksaimnieks nav saglabājis nevienas pastāvīgas ganības vai saimniecībā esošu un agrovides rīcības plāna norādītu lauksaimniecībā neizmantotu lauku ainavas elementu 4. panta 2. punkta 1. apakšpunkta izpratnē, šā pārkāpuma konstatēšanas gadā agrovides maksājums šim lauksaimniekam ir jāizmaksā apmērā, kas ir samazināts par 20 %.”

18 Agrovides noteikumu 3. pielikumā "Prasības individuālajām paketēm un to variantiem" ir ietverti šādi precizējumi:

"[..]

II. 2. pakete. Bioloģiskā lauksaimniecība.

[..]

2) ja [saistību] pildīšana vienlaicīgi notiek vienā un tajā pašā lauksaimniecības zemē:

3. pakete. Ekstensīvas pastāvīgās ganības – nopļaušana atbilstošā termiņā, kas noteikts III daļā.

[..]

III. 3. pakete. Ekstensīvas pastāvīgās ganības.

[..]

2. Papildu prasības attiecībā uz paketi pastāvīgo ganību pļaušanas gadījumā:

[..]."

19 2005. gada 27. jūlija *Rozporządzenie nr 14/2005 Wojewody Zachodniopomorskiego w sprawie Ińskiego Parku Krajobrazowego* (Rietumpomožes vojevodistes priekšsēdētāja noteikumi Nr. 14/2005 par Iņsko [*Ińsko*] ainavu parku) 3. panta 1. punktā ir noteikts:

"Parkā ir noteikti šādi aizliegumi:

[..]

8) ūdensobjektu un mitrāju likvidēšana, aizbēršana un pārveidošana;

[..]."

20 2005. gada 10. novembra *Rozporządzenie nr 36/2005 Wojewody Zachodniopomorskiego w sprawie planu ochrony Ińskiego Parku Krajobrazowego* (Rietumpomožes vojevodistes priekšsēdētāja Noteikumi Nr. 36/2005 par Iņsko ainavu parka aizsardzības plānu) 2. panta 1. punktā ir paredzēts:

"Parka aizsardzības mērķis ir saglabāt, vairot un popularizēt jebkādas tā dabas, vēstures un kultūras vērtības, kā arī tā ainavu iezīmes ilgtspējīgas attīstības apstākļos, un it īpaši:

[..]

3) saglabāt reti sastopamu un aizsargātu sēņu, augu, dzīvnieku sugu populācijas, kā arī to dzīvotnes, it īpaši savvaļas putnus un to dzīvotnes *Natura 2000* īpaši aizsargājamajā teritorijā putnu aizsardzībai *Ostoja Ińska* PLB 320008;

[..]

2. Šā panta 1. punktā minētie mērķi tiek īstenoti, veicot šādas darbības:

1) saglabājot un – attiecībā uz izzudušiem vai degradētiem dabas elementiem – atjaunojot:

[..]

c) tīrumos, ceļmalās un ūdensmalās esošas mežaudzes, kā arī tīrumos vai mežos esošus dīķus,

[..]."

21 Minēto noteikumu 3. panta 1. punkts ir formulēts šādi:

"Lai īstenotu parka aizsardzības mērķus, ir jānorāda šādi dabiskie apstākļi:

[..]

4) parka teritoriju šķērso ūdenssšķirtne starp Regas [*Rega*] upes sateces baseinu un Inas [*Ina*] upes sateces baseinu, un gandrīz visa parka teritorija atrodas Inas upes sateces baseinā;

[..]

6) parkā atrodas dabiskās dzīvotnes, kas uzskaitītas Direktīvas [92/43] I pielikuma četrpadsmit kategorijās;

[..]."

22 Šo noteikumu 4. pantā ir paredzēts:

"Zemāk esošajā tabulā ir norādīti un noteikti līdzekļi esošo un iespējamo iekšējo un ārējo apdraudējumu, kā arī to seku novēršanai vai samazināšanai:

[..]

"Līdzekļi apdraudējuma un tā seku novēršanai vai samazināšanai":

[..]

13 – Agrovides programmu un labas lauksaimniecības prakses īstenošana [..] Tīrumos esošu mežaudžu, dīķu un citas neapstrādātas zemes aizsardzība. "Buferzonu" izveide vai paplašināšana blakus esošajā teritorijā:

ūdensobjekti, kuru platums ir vismaz 20 m

[..]

21 – Tādu jaunu meliorācijas iekārtu izslēgšana, kuras tiek izmantotas vienīgi drenāžai. Ūdeņu aiztures uzlabošana, kas tiek panākta, palēninot to noteci ar noteci ierobežojošām barjerām, beidzot uzturēt drenāžas grāvjus, [..] bloķējot drenāžas iekārtu darbības rezultātā notiekošu ūdens noteci no tīrumos esošas neapstrādātas zemes (dīķi, kūdras purvi un mitrāji)."

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

23 2009. gadā lauksaimnieks A. M. sāka pildīt piecus gadus ilgas agrovides saistības laikposmam no 2009. gada līdz 2013. gadam Agrovides noteikumu 2. pielikuma 2. paketes (bioloģiskā lauksaimniecība) 3. paketes (ekstensīvas pastāvīgās ganības) ietvaros. Uz šā pamata šis lauksaimnieks laikposmā no 2009. gada līdz 2011. gadam saņēma maksājumus par deklarētajām platībām.

24 2012. gadā zemākā līmeņa administratīvā iestāde pēc iesnieguma, kas saņemts no šā lauksaimnieka, kurš bija samazinājis maksājumu nolūkos deklarēto platību saistībā ar teritorijas ilgstošu pārplūšanu un applūšanu, kura bija padarījusi neiespējamu pļavu un ganību nopļaušanu noteiktajā termiņā, šā iemesla dēļ piešķīra minētajam lauksaimniekam samazinātu maksājumu.

25 2013. gadā – proti, atsauces gadā, uz kuru attiecas strīds pamatlietā, – A. M. iesniedza agrovides maksājumu pieteikumu, attiecībā uz šīm paketēm deklarējot platības, kas ir identiskas tām, kuras tika deklarētas laikposmā no 2009. gada līdz 2011. gadam, un apgalvojot, ka 2012. gadā deklarētās platības samazinājums nevar ietekmēt 2013. gadā deklarēto platību, jo, pirmkārt, viņš nav atbildīgs par attiecīgo pārplūšanu un applūšanu un, otrkārt, viņš pļavas un ganības bija nopļāvis pēc noteiktā termiņa. Proti, pļaušana esot notikusi 2012. gada oktobrī – tas esot apstiprināts pārbaudē, kuru zemākā līmeņa administratīvā iestāde veikusi 2012. gada 15. oktobrī.

26 Tomēr zemākā līmeņa administratīvā iestāde sestajā lēmumā, kas tika pieņemts par pamatlietā esošajiem faktiem, pauda viedokli, ka attiecībā uz platību, kura jau bija pārplūdusi un applūdusi, zemes pastāvīga izmantošana pastāvīgu ganību statusā ir tikusi pārtraukta un ka – pat ja salīdzinoši īsā laikposmā būtu iespējams to atkal izmantot lauksaimnieciskai ražošanai – šo zemi tomēr nevar uzskatīt par pastāvīgām ganībām, jo par pastāvīgām ganībām klasificētās zemes pārplūšanas vai applūšanas rezultātā A. M. esot īstenojis augseku.

27 Pēc tam, kad augstākā līmeņa administratīvā iestāde A. M. sūdzības bija noraidījusi, viņš vērsās iesniedzējtiesā – *Wojewódzki Sąd Administracyjny w Szczecinie* (Vojevodistes administratīvā tiesa Ščecinā, Polija), atsaucoties tostarp uz Regulas Nr. 1120/2009 2. panta c) punkta pārkāpumu.

28 Minētā tiesa norāda, ka nav skaidrs, vai pastāvīgo ganību raksturiezīmes un jēga zūd tad, ja tajās notiek augseka, kā to interpretē valsts iestādes, proti, kad tās ir pārplūdušas vai applūdušas.

29 Šajos apstākļos *Wojewódzki Sąd Administracyjny w Szczecinie* (Vojevodistes administratīvā tiesa Ščecinā) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai valsts iestādes pareizi izprot [Regulas Nr. 1120/2009] 2. panta c) punktā ietverto jēdzienu “pastāvīgas ganības” tādējādi, ka saistībā ar tādu pļavu un ganību dabisku periodisku pārplūšanu vai applūšanu, kas atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā (*Natura 2000* teritorija; Iņsko ainavu parks), šīs zemes tiek pakļautas “augsekai” un tādējādi tiek pārtraukts piecu (vai vairāk) gadu periods, kad šīs zemes netiek pakļautas “augsekas” sistēmai, kas secīgi rada pamatu tam, lai liegtu vai ierobežotu agrovides maksājumus lauksaimniekam, kā arī rada citas finansiālās sekas saistībā ar agrovides programmas īstenošanas piecu gadu laikposma pārtraukšanu?”

Par prejudiciālo jautājumu

30 Ar savu jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Regulas Nr. 1120/2009 2. panta c) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka no jēdziena "pastāvīgas ganības" šīs tiesību normas izpratnē ir izslēgtas pļavas vai ganības, kuras atrodas īpaši aizsargājamā teritorijā un kuras dabiski un periodiski pārplūst vai applūst, jo šāda pārplūšana vai applūšana attiecīgajā zemē izraisot "augseku" šīs tiesību normas izpratnē.

31 Regulas Nr. 1120/2009 2. panta c) punktā "pastāvīgas ganības" ir definētas kā "zeme, ko izmanto stiebrzāļu vai cita veida zāles lopbarības dabiskai audzēšanai (pašsējā) vai kultivējot (iesējot) un kas nav iekļauta saimniecības augsekas sistēmā piecus gadus vai ilgāk, izņemot atmatā atstāto zemi".

32 Kā izriet no šīs definīcijas formulējuma, lai uz zemi varētu attiekties "pastāvīgo ganību" jēdziens šīs tiesību normas izpratnē, ir jābūt izpildītiem diviem nosacījumiem: pirmkārt, šī zeme ir jāizmanto zāles lopbarības audzēšanai un, otrkārt, minētā zeme vismaz piecus gadus nedrīkst būt iekļauta augsekas sistēmā.

33 Šajā gadījumā, runājot par pirmo nosacījumu, nav strīda par to, ka attiecīgā zeme tiek izmantota zāles lopbarības audzēšanai un ka līdz ar to šis nosacījums ir izpildīts.

34 Runājot par otro nosacījumu, iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai ir iespējams uzskatīt, ka augseku rada īpaši aizsargājamā teritorijā esošu pļavu un ganību dabiska un periodiska pārplūšana vai applūšana. Proti, ja tas tā būtu, tad būtu uzskatāms, ka šīs pļavas un ganības ir izslēgtas no Regulas Nr. 1120/2009 2. panta c) punktā minētā jēdziena "pastāvīgas ganības".

35 Jānorāda, ka jēdziens "augseka" nav definēts nedz Regulā Nr. 1120/2009, kurā ir noteikta Regulas Nr. 73/2009 III sadaļā paredzētās vienotā maksājuma shēmas piemērošanas kārtība, nedz arī pēdējā minētajā regulā.

36 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, interpretējot Savienības tiesību normu, ir jāņem vērā ne tikai tās teksta ierastā nozīme ikdienas valodā, bet arī tās konteksts un tiesiskā regulējuma, kurā šī norma ir ietverta, izvirzītie mērķi (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2010. gada 24. jūnijs, *Pontini* u.c., C-375/08, EU:C:2010:365, 58. punkts, un 2019. gada 29. jūlijs, *Pelham* u.c., C-476/17, EU:C:2019:624, 28. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

37 Pirmkārt, runājot par Regulas Nr. 1120/2009 2. panta c) punkta formulējumu, ir jānorāda, ka ar jēdzienu "augseka" tā ierastajā nozīmē tiek apzīmēta lauksaimniecības prakse, saskaņā ar kuru vienā un tajā pašā zemes gabalā noteiktā laikposmā dažādi kultūraugi tiek nomainīti cits ar citu, lai saglabātu augsnes auglību un samazinātu kaitīgo organismu radītās sekas.

38 Taču nevar uzskatīt, ka pļavu un ganību dabiska un periodiska pārplūšana vai applūšana – vēl jo vairāk tad, ja tā, kā norāda iesniedzējtiesa, ir ierobežota ilguma, – būtu kvalificējama par šādu "lauksaimniecības praksi", jo tā nav atkarīga no attiecīgā lauksaimnieka gribas un ir rezultāts periodiskām dabas parādībām, kuras bieži vien ir grūti paredzēt. Turklāt šīs parādības neizraisa dažādu "kultūraugu" secīgu nomaiņu vienā un tajā pašā zemes gabalā, jo jēdziens "kultūraugs" tā parastajā nozīmē pats par sevi norāda uz zemes apstrādi augkopības nolūkos.

39 Šajā ziņā Tiesa 2014. gada 2. oktobra spriedumā *Grund* (C-47/13, EU:C:2014:2248, 33. punkts) turklāt ir nospriedusi, ka par "augseku" Regulas Nr. 1120/2009 2. panta c) punkta izpratnē var būt runa tikai tad, ja tiek audzēts kultūraugs, kas nav zāles lopbarība.

40 Minētajā spriedumā Tiesa ir arī atgādinājusi, ka, lai zemi kvalificētu par "pastāvīgām ganībām" Regulas Nr. 1120/2009 2. panta c) punkta izpratnē, nozīme ir tikai šīs zemes faktiskajam izmantojumam vai lietojumam. Savukārt, lai veiktu šo kvalificēšanu, nav nozīmes nedz stiebrzāles šķirnes maiņai, nedz arī izmantotajam tehnoloģiskajam procesam, piemēram, uzaršanai vai uzirdināšanai ar apsēšanu (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2014. gada 2. oktobris, *Grund*, C-47/13, EU:C:2014:2248, 35. punkts, un 2020. gada 30. aprīlis, Grieķija/Komisija (Pastāvīgās ganības), C-797/18 P, EU:C:2020:340, 63. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

41 Kā būtībā uzsver Polijas valdība un Eiropas Komisija – īpaši aizsargājamā teritorijā esošas zemes dabiska un periodiska pārplūšana vai applūšana pati par sevi neietekmē attiecīgās zemes kvalificējamību par pastāvīgajām ganībām minētās tiesību normas izpratnē. Proti, lai gan šādas parādības var ietekmēt pļaušanas brīdi, tās nemaina šīs zemes lietojumu un neizraisa "augseku" Regulas Nr. 1120/2009 2. panta c) punkta izpratnē. Konkrēti tās nekādi neizraisa "citu kultūraugu" audzēšanu jebkādā tehnoloģiskā procesā.

42 Otrkārt, šādu interpretāciju apstiprina attiecīgā tiesiskā regulējuma mērķi un tā konteksts.

43 Šajā ziņā, pirmām kārtām, Regulas Nr. 73/2009 7. apsvērumā ir teikts – tā kā pastāvīgajām ganībām ir labvēlīga ietekme uz vidi, ir lietderīgi veikt pasākumus, lai veicinātu esošo pastāvīgo ganību saglabāšanu un novērstu to masveida pārvēršanu aramzemē (šajā nozīmē skat. arī spriedumus, 2014. gada 2. oktobris, *Grund*, C-47/13, EU:C:2014:2248, 36. punkts, un 2016. gada 9. jūnijs, *Planes Bresco*, C-333/15 un C-334/15, EU:C:2016:426, 45. punkts).

44 Taču šādas zemes izslēgšana no kvalificējamības par "pastāvīgām ganībām" Regulas Nr. 1120/2009 2. panta c) punkta izpratnē tikai tādēļ vien, ka tā periodiski un dabiski pārplūst vai applūst, būtu pretrunā šādas saglabāšanas mērķim (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2014. gada 2. oktobris, *Grund*, C-47/13, EU:C:2014:2248, 38. punkts).

45 Otrām kārtām, Tiesai ir bijusi iespēja atgādināt, ka vides aizsardzība, kas ir viens no Savienības būtiskajiem mērķiem, ir uzskatāma par mērķi, kurš ietilpst arī kopējā lauksaimniecības politikā un, konkrētāk, ka tas ir viens no vienotā maksājuma shēmas mērķiem (spriedums, 2016. gada 9. jūnijs, *Planes Bresco*, C-333/15 un C-334/15, EU:C:2016:426, 46. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

46 Šajā kontekstā iesniedzējtiesa ir uzsvērusi, ka attiecīgās pļavas un ganības atrodas īpaši aizsargājamā teritorijā (*Natura 2000* teritorija; Iņsko ainavu parks; Direktīvas 92/43 I pielikuma četrpadsmit kategorijās uzskaitītās dabiskās dzīvotnes). No tā – kā uzsver Polijas valdība – ir secināms, ka uz konkrēto zemi šā apstākļa dēļ attiecas vairāki ierobežojumi, kuri izriet no normatīvajām prasībām.

47 Šajā gadījumā šo ierobežojumu skaitā bija ierobežojumi, kuri paredzēti Regulas Nr. 1698/2005 50.a panta 1. punktā, saskaņā ar ko ikvienam saņēmējam, kurš saņem tostarp *Natura 2000* maksājumus, visā saimniecībā ir jāievēro noteiktas pārvaldības prasības, kā arī jānodrošina labi lauksaimniecības un vides apstākļi, kuri tostarp ir minēti Regulas Nr. 73/2009 II un III pielikumā. Šajā ziņā Regulas Nr. 73/2009 II pielikumā attiecībā uz tās 4. un 5. pantā minētajām normatīvajām pārvaldības prasībām bija paredzēts pienākums ievērot

Direktīvas 92/43 prasības, savukārt Regulas Nr. 73/2009 III pielikumā, kas attiecas uz labiem lauksaimniecības un vides apstākļiem, kuri minēti tās 6. pantā, bija noteikts pienākums saglabāt ainavas īpašības, tostarp attiecīgā gadījumā dzīvžogus, dīķus, grāvjus, rindās, grupās vai atsevišķi augošus kokus un laukmales.

48 Šādas prasības izriet arī no Rietumpomožes vojevodistes priekšsēdētāja Noteikumiem Nr. 36/2005 par Iņsko ainavu parka aizsardzības plānu, kas izslēdz tādas jaunas meliorācijas iekārtas, kuras tiek izmantotas vienīgi drenāžai, un paredz tostarp ūdeņu aiztures uzlabošanu, drenāžas grāvju uzturēšanas izbeigšanu un ūdens noteces bloķēšanu.

49 Interpretēt jēdzienu "augseka" – kā to piedāvā Lauksaimniecības restrukturizācijas un modernizācijas aģentūras Reģionālās pārvaldes direktors, proti, tādējādi, ka tas ietvertu aizsargājamajā teritorijā esošas zemes dabisku un periodisku pārplūšanu vai applūšanu un šā iemesla dēļ izslēgtu attiecīgo zemi no jēdziena "pastāvīgās ganības", un līdz ar to liegtu lauksaimniekiem tiesības uz tiešajiem maksājumiem, lai arī tie ir ievērojuši piemērojamās normatīvās prasības vides jomā, – būtu pretrunā šā sprieduma 45. punktā atgādinātajai judikatūrai un radītu risku, ka šie lauksaimnieki atturēsies kā pastāvīgas ganības izmantot zemi, kura atrodas īpaši aizsargājamā teritorijā, kaut arī attiecīgajā zemē atrodas vairākas Direktīvas 92/43 I pielikumā uzskaitītās dabiskās dzīvotnes, kuras sniedz iespēju saglabāt savvaļas faunas un floras sugu populācijas.

50 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 1120/2009 2. panta c) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka no jēdziena "pastāvīgas ganības" šīs tiesību normas izpratnē nav izslēgtas pļavas vai ganības, kuras atrodas īpaši aizsargājamā teritorijā un kuras dabiski un periodiski pārplūst vai applūst, jo šāda pārplūšana vai applūšana pati par sevi attiecīgajā zemē nevar izraisīt "augseku" minētās tiesību normas izpratnē.

Par tiesāšanās izdevumiem

51 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (septītā palāta) nospriež:

Komisijas Regulas (EK) Nr. 1120/2009 (2009. gada 29. oktobris), ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus par to, kā īstenot vienotā maksājuma shēmu, kura paredzēta III sadaļā Padomes Regulā (EK) Nr. 73/2009, ar ko paredz kopējus noteikumus tiešā atbalsta shēmām saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku un izveido dažas atbalsta shēmas lauksaimniekiem, 2. panta c) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka no jēdziena "pastāvīgas ganības" šīs tiesību normas izpratnē nav izslēgtas pļavas vai ganības, kuras atrodas īpaši aizsargājamā teritorijā un kuras dabiski un periodiski pārplūst vai applūst, jo šāda pārplūšana vai applūšana pati par sevi attiecīgajā zemē nevar izraisīt "augseku" minētās tiesību normas izpratnē.

[Paraksti]